

Аплаузима припадница „Мајки Сребренице” Насер Орић, ратни командант Армије БиХ, дочекан је пред зградом Суда БиХ у којем му је почело суђење за злочин над српским цивилима у селима општина Сребреница и Братунац. Док је у пратњи адвоката улазио у суд, представнице удружења бошњачких жртава из Сребренице охрабриле су оптуженог поручивши му: „Не бој се ничега док је нас мајки”. С друге стране, његов долазак немо су пропратили представници удружења, чланова породица и рођака српских жртава из сребреничког краја.

Слична слика пред зградом ове правосудне институције поновила се по завршетку рочишта када су, предвођене Муниром Субашић, председницом Удружења „Мајке енклава Сребреница и Жепа”, задовољне оним што су чуле у судници, честитале Орићу, другооптуженом Сабахудину Мухићу и њиховим адвокатима.

На отварању главног претреса тужилац Мирослав Јањић најавио је да ће током процеса представити 63 материјална доказа, изјаве 31 сведока и да ће се позвати на хашке пресуде како би доказао оптужницу која Орића и његовог саборца Сабахудина Мухића терети за ратни злочин против ратних заробљеника, односно за убиство три српска заробљеника у селима Залазје, Лолићи и Куњерац током 1992.

Одбрана је у уводној речи замерила на брзини спровођења истраге, тврдећи да је од налога за истрагу до подизања оптужнице прошло само месец дана што је, како је речено, неозбиљно за процесуирање ратног злочина. „Целокупна оптужница темељи се на изјави једног заштићеног сведока. Одбрана ће доказати да је реч о не кредибилном сведоку који је мењао исказ”, казала је Орићева адвокатица Лејла Човић.

Председавајући судског већа судија Шабан Максумић заказао је за 16. фебруар почетак доказног поступка, а када је тужилац најавио да ће тада путем видео-линка сведочити заштићени сведок, чланице „Мајки Сребренице” гласно су негодовале уз речи да је „боље да дође, да га видимо”. Представнице овог удружења, иначе, данима пред почетак процеса тврдиле су у медијима да се у БиХ и Србији траже лажни сведоци против Орића, те да српске безбедносне службе плаћају за сведочење против њега.

„Не слажемо се са тим да лажни сведок који је побегао у Београд сведочи путем линка. Нека дође овде да сведочи”, казала је јуче Мунира Субашић. Новинаре је занимало на основу чега тврди да је реч о лажним сведоцима, на шта је само поновила да неће дозволити да се у Бијељини и Београду припремају лажни сведоци.

„Знам да је лажни сведок”, уверена је она. На питање „Политике” да ли такве изјаве представљају притисак на суд, одговорила је: „Једном делу судија и тужилаца верујем. Има и оних које су странке постављале.” Кад смо питали значи ли то да има поверења у суд кад суди Србима, али не и кад суди Бошњацима, Субашићева је рекла: „Немој тако да говориш, ви сте једна новинарка и не смете тако говорити.”

Радојка Филиповић, председница Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Братунца, нада се да ће се овај процес завршити осудом Орића. „Дошли смо овде да сазнамо ко је и зашто убио чланове наших породица у својим кућама и двориштима и ко је то наредио”, казала је она, додајући да је срамно што се Орићу суди само за три убиства.

За случај „Орић” од његовог хапшења летос у Швајцарској по потерници Србије, преко изручења и подизања оптужнице, влада велико интересовање овдашње јавности, иако га је јуче у други план ставило прекјучерашње хапшење политичара и бизнисмена Фахрудина Радончића. Цео процес, као и недавно подизање оптужнице против генерала Армије БиХ Сакиба Махмуљина за злочин над Србима, изазвао је бројне негативне реакције бошњачких борачких удружења и организација породица бошњачких жртава. Поједини од њих тврдили су да постоје притисци на сведоке против Орића, а уредник „Слободне Босне” Сенад Авдић у томе види „квазипатриотску кампању” чији покретачи, како оцењује, нису понудили ни један доказ за своје тврдње. Изузетак је, сматра он, само Самир Авдић, којег назива лажним сведоком Орићевих злочина, јер му је, тврди, у Београду под присилом изнуђен исказ.

„Шта значи оптужба једне од мајки Сребренице упућена главном државном тужиоцу Горану Салиховићу да ће, уколико се наставе оптуживати 'наши хероји' уз асистенцију лажних сведока, бити упамћен као Александар Ранковић Босне и Херцеговине? Зна ли та несретна жена ко је уопште био Лека Ранковић?! Ко јој даје за право (и њој и екипи генерала који су се на суђења 'нашим херојима' ишли жалити реису Хусеину Кавазовићу) да багателише Тужилаштво и Суд БиХ који је донео четири пута више пресуда за геноцид у Сребреници од Суда у Хагу!? Је ли ово чега смо сведоци само 'оправдана забринутост', или је реч о класичном притиску на правосуђе?”, пита Авдић у коментару објављеном дан уочи почетка суђења Орићу.

Орићева одбрана је раније тражила од Хашког трибунала да Суду БиХ нареди обуставу поступка тврдећи да му је у Хагу већ суђено за исти злочин. Међутим, трибунал, пред којим је ослобођен командне одговорности, одбио је то уз образложење да се тачке оптужнице у БиХ разликују од оптужби у Хагу.

(Политика)